

פרק ויקהיל

אללה הדברים אשר צוה ה' ל לעשות; ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי (לה, א)

אללה הדברים אשר צוה ה' ל לעשות; ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי

יש לעיין, הרי רוב מצוות השבת הן מצווה לא תעשה, ואם כן מודיע התורה אומרת "אשר צוה ה' ל לעשות"? לכaceousה התורה הייתה צריכה לכתוב "אשר צוה ה' לא ל לעשות", או בדומה לזה?

עוד יש לעיין מודיע התורה מצויה ש"ששת ימים תעשה מלאכה", וכי חייבים לעבוד בכל ששת ימי השבוע כדי לקיים את מצוות השבת? (ועיין רשי על אתר מה שתירץ).

ונראה לתרץ לפי הגמרא בקידושין לט: שם נאמר שם ישב ולא עבר עבירה נוטנין לו שכר בעושה מצווה. מפרשת שם הגמרא שהכוונה היא שאמ בא לפניו דבר עבירה והתגבר על יצרו ולא עשה אותה אזי נוטנין לו שכר כאילו עשה מצווה. על דרך זו אומרת הגמרא במסכת יומא (פו:) שהדרך לדעת אם החוטא חזר בתשובה שלימה היא שאם הגיע לפניו אפשרות לעבור את אותה העבירה ולא עבר עליה, אזי אנו רואים שחזר בתשובה. ודאי שככל האמור הוא דוקא כשהיתה לו תאה לעבור והתגבר.

על פי הנ"ל אפשר להסביר גם את הפסק בפרשtiny. מי שעבוד כל ימי השבוע ויש לו רצון להמשיך לעובוד גם ביום השביעי - בין אם הסיבה היא כלכלית ובין אם מסיבה אחרת, אזי כשהוא מתגבר על יצרו ולאעובד ביום השביעי נחשבת לו שביתה זו כמצויה בפני עצמה. لكن אומרת התורה "אשר צוה ה' ל לעשות" - שביתת בעלי מלאכה בשבת היא העשיה הרוחנית הגדולה ביותר. כמו כן, שביתה בשבת מקבלת את מלא עצמותה כאשר היא נעשית ב"שב ואל תעשה" - הרי פשוט שאדם שאינו عمل במשך השבוע אין לו Koshi להמשיך בכך גם בשבת, וזה כוונת התורה באמירה "ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי תשבות" ...

מקור: ר' רפאל מהמבורג